

Hospodářský výbor Zastupitelstva Jihočeského kraje

tajemnice výboru: Leona Šafářová, tel. 386 720 147, e-mail: safarova@kraj-jihocesky.cz

České Budějovice dne 1. 4. 2021

Zápis č. 2/21

z 2. jednání Hospodářského výboru Zastupitelstva Jihočeského kraje,
které se konalo dne 31. 3. 2021 od 14.00 hodin
v kruhovém sále zastupitelstva kraje, budovy KÚ, ulice U Zimního stadionu, Č. Budějovice

Přítomni: Ing. František Konečný, Ph.D.
Jaroslav Havel
Jan Jelínek – odchod v 16.40 hodin
Ing. Jiří Kulík
Ing. Pavel Mádl
Ing. Ivo Moravec
Bc. Miroslav Pekař, DiS.
Bc. Irena Ravandi, DiS
Josef Soumar – odchod v 16.00 hodin
David Šašek, DiS.
Ing. Bohuslav Švehla
Ing. Milan Třebín – odchod v 16.45 hodin
Ing. Václav Valhoda

Přizváni: Ing. Václav Král, předseda představenstva Teplárny České Budějovice, a.s.
Ing. Zdeněk Klimeš, vedoucí OZZL
Ing. Hana Pacáková, vedoucí Oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady, OZZL

Program jednání:

1. Plán odpadového hospodářství Jihočeského kraje
2. Zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO)
3. Diskuse, různé
4. Závěr

Jednání zahájil a řídil předseda Hospodářského výboru (HV) Ing. František Konečný, Ph.D. Přítomno 13 členů výboru, výbor je usnášeníschopný.

Hlasování o programu jednání 13/0/0

K bodu 1 programu jednání

Plán odpadového hospodářství (POH) Jihočeského kraje

H. Pacáková – k POH sdělila, že od 1. 1. 2021 je účinný nový zákon o odpadech, ve kterém došlo k zásadní změně; bude muset být vydán nový POH Jihočeského kraje, který musí být zpracován do 18 měsíců od změny legislativy; předpokládá se, že koncem roku 2021 příp. začátkem roku 2022 bude vypsáno výběrové řízení na zpracovatele; zmínila studii proveditelnosti na možnost energetického využívání komunálních odpadů, kterou si kraj v roce 2020 nechal zpracovat; s touto studií by seznámila ve zkrácené verzi prezentace.

F. Konečný – namítl, že požadavek byl seznámit s aktuálním POH Jihočeského kraje; k tématu ZEVO (zařízení pro energetické využití odpadů) je připraven s prezentací Ing. Václav Král; mrzí ho, že není připravena prezentace k POH, protože se jedná o samostatný bod programu jednání.

Z. Klimeš – uvedl, že POH je zastaralý, bude aktualizován; je k dispozici na webových stránkách kraje; omluvil se za špatné pochopení zadání.

F. Konečný – nesouhlasil s odkazováním na web; požadavek byl představit a prezentovat současný POH; změny, které přinese nová legislativa; požádal o zpracování prezentace, která bude předložena na příštím jednání výboru; nabídnul možnost osobní konzultace při zpracování.

J. Jelínek – sdělil, že téma POH ho zajímá; rád se s plánem seznámí v širším pojetí; požádal o zaslání v dostatečném předstihu, aby si mohl prostudovat a připravit si případné dotazy.

J. Soumar – vznesl dotaz na H. Pacákovou – došlo ke změně legislativy k 1. 1. 2021; lhůta pro zpracování nového POH Jihočeského kraje je 18 měsíců; koncem roku 2021 příp. začátkem roku 2022 by bylo vypsáno výběrové řízení na zpracovatele; POH se týká širokého spektra lidí, mohou přijít připomínky; nemělo by být výběrové řízení vypsáno dříve, aby byl dostatek času na zpracování nového POH.

H. Pacáková – uvedla, že z hlediska hierarchie musí být nejprve vydán nový POH ministerstva životního prostředí (MŽP); následně může být zpracován krajský POH; situace je vždy stejná, kdy jsme pod časovým tlakem.

V. Král – uvedl, že situace na ministerstvu se zhoršuje; pro kraj, města a obce jsou důležité prováděcí vyhlášky, které zatím nebyly předloženy; domnívá se, že lhůta 18 měsíců bude ve finále ještě delší; diskutabilní je, od jakého datumu se má počítat; časový tlak určitě bude; vznesl dotaz na H. Pacákovou, zda lhůta již běží nebo se bude čekat se zadáním na prováděcí vyhlášky.

H. Pacáková – sdělila, změnou zákona už lhůta běží (toto je shoda napříč všemi kraji); potvrdila, že prováděcí předpisy k dispozici nejsou (pravděpodobně budou v květnu či červnu); v současné chvíli je ministerstvo nahrazuje velkým množstvím metodických pokynů; dostáváme se do legislativní nouze.

F. Konečný – požádal H. Pacákovou a následně V. Krále o představení prezentací; poté by byly zodpovězeny elektronicky zasláné dotazy.

H. Pacáková – seznámila s prezentací týkající se studie proveditelnosti na možnosti energetického využívání komunálních odpadů v Jihočeském kraji po ukončení skládkování neupravených komunálních odpadů včetně stanovení potřebného počtu překladišť; prezentace uvádí:

- nakládání s odpady a množství odpadů,
- množství odpadů – kapacita ZEVO – sumarizace množství odpadů pro EVO Jihočeského kraje (energetické využívání odpadů),
- koncepty odstraňování SKO (směsný komunální odpad) – technologické možnosti EVO,
- navrhovaný koncept ZEVO – 160 kt/r - návrhové hodnoty ZEVO České Budějovice,
- koncept ZEVO – 50 kt/r,
- koncept dopravy odpadů.

F. Konečný – požádal o rozeslání prezentace členům výboru (pozn. zajistí tajemnice L. Šafářová) a navrhl usnesení - doporučit vedení kraje zahájit neprodleně práce na novém POH Jihočeského kraje.

I. Moravec – uvedl, že problém s navrhovaným usnesením nemá, ale upřesnil, že nový zákon o odpadech se zrodil v Poslanecké sněmovně ČR v prosinci 2020; takto důležitý zákon měl minimální legisvakanní lhůtu; prováděcí vyhlášky stále nejsou; je několik metodických doporučení; upozornil, aby díky urychlení zpracování nového POH, nedošlo k tomu, že se zásadně změní zadávací podmínky vydané v prováděcí vyhlášce a tím by mohl nastat zásadní problém.

F. Konečný – souhlasil s připomínkou; o konkrétních termínech zpracování si rozhodne vedení kraje a odborníci; do toho výbor nebude zasahovat; navrhl přijmout následující usnesení.

U s n e s e n í č. 6/2021/HV-2

Hospodářský výbor Zastupitelstva Jihočeského kraje

doporučuje

vedení kraje zahájit neprodleně práce na novém Plánu odpadového hospodářství Jihočeského kraje.

K bodu 2 programu jednání

Zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO)

V. Král – poděkoval za pozvání; navázal na H. Pacákovou a seznámil s prezentací týkající se ZEVO Vráto jako integrujícího prvku cirkulární ekonomiky Jihočeského kraje; prezentace uvádí:

- odpady v Jihočeském kraji – vyhodnocení POH 2018,
- klíčové změny v odvětví – důvod ke změně strategie,
- Strategie pro zelené město – koncepce Teplárny ČB, a.s.,
- energetické využití odpadu
 - potenciál Jihočeského kraje a legislativa
 - potenciál a rizika
 - technologické možnosti,
- stav odpadového hospodářství – role ZOV v CE (studie INCIEN),
- ZEVO Vráto v kontextu Jihočeského kraje,
- ZEVO Vráto z pohledu komunitní energetiky a životního prostředí,
- ZEVO Vráto – představení projektu.

F. Konečný – požádal o možnou distribuci prezentace (pozn. zajistí tajemnice L. Šafářová) a zodpovězení elektronicky zaslanych otázek.

V. Král – souhlasil, že prezentace bude k dispozici členům výboru; požádal o distribuci v PDF formátu; nejčtenější dotazy byly na majetkové podíly, kdy Statutární město České Budějovice má toho času v ZEVO Vráto, a.s. 100 % podíl prostřednictvím akciové společnosti Teplárna České Budějovice, která je ve 100 % vlastnictví Statutárního města České Budějovice; jaký podíl by mohly získat obce a Jihočeský kraj – v tuto chvíli nedokáže odpovědět; tuto akciovou společnost vnímáme jako nástroj k tomu, aby mohly subjekty vstoupit do projektu; interně se snažíme věci připravovat systematicky a postupně, tzn. nejprve v rámci podniku, poté vlastníka, až následně mohou být oslovovány další potencionální partneři; probíhá proces na vyhodnocení organizačně-ekonomiko-právního uspořádání celého modelu, což bude trvat ještě několik měsíců; mapujeme všechny modely a interně jednáme o možných variantách; zmínil realizaci záměru Strategie pro zelené město; jakmile záměr vykomunikujeme s veřejností, k čemuž slouží proces EIA (zjišťování vlivů a dopadů záměru na životní prostředí); po vyhodnocení MŽP nastává čas stanovit, za jakých podmínek, kdy a kdo by mohl do projektu vstoupit; navazuje otázka ohledně ceny, která je legitimní, ale představitelé obcí nezajímá nic jiného než tento parametr, což chápe, ale mrzí ho to; nyní není seriózní zmiňovat cenu, protože nejprve je zapotřebí řešit to, že záměr má šanci na úspěch; garantuje, že realizace na tomto místě, v této velikosti je optimální, tzn. dosahuje nejnižších nákladů na využití odpadů včetně logistických nákladů; pokud se dopracuje nezávislá analýza na úrovni kraje (logistické náklady) a po dokončení procesu EIA, zažádáme územní rozhodnutí a otázka ceny bude na místě; relace, které zazněly ze studie v prezentaci H. Pacákové, kterou si nechal zpracovat kraj, jsou nadsazené; požádal a upozornil, že pokud se uvádí ceny, je potřeba předem poukázat na cenovou úroveň, ve které jsou uváděny; ceny uvedené H. Pacákovou předpokládá, že jsou v cenové úrovni roku 2019 – 2020; ceny, které předem uvádíme my jsou v cenové úrovni roku 2029, což je velký rozdíl; dále zmínil investiční náklady zařízení, které by měly činit 3,6 mld. Kč v cenové úrovni roku 2029; rýsuje se možnost využít modernizační fond k spolufinancování podobných staveb; uvidíme, jak tento proces dopadne, a jestli i nás EU podpoří.

H. Pacáková – odpovídala na zaslane dotazy – všechna jednání (povolení instalace kotlů, povolení ZEVA) začínají vždy procesem EIA; pokud se jedná o kapacitu nad 100 tis. tun je automaticky proces EIA pod MŽP (což je případ i ZEVA Vráto); občanské iniciativy vyčkávají, tuší tyto záměry a automaticky se mohou zapojit, jak u procesu EIA, tak v rámci stavebního řízení; v jakém případě se může prodloužit řízení je dáno tím, jak budou vypořádány jednotlivé připomínky, které byly v průběhu řízení vneseny; podle zkušeností z jiných ZEVO v ČR mohou být tyto procesy časově velmi náročné; konkrétní horizont nelze určit; zmínila vlastní zkušenost u ZEVA Chotíkov; další otázka se týkala ZEVA v Bavorsku a Rakousku; v Bavorsku - ZEVO Schwandorf – je to účelový svaz, s kterým OZZL spolupracuje; má 17 členů; zapojeno je 165 obcí, zemské okresy i účelové svazy; rozloha regionu, z které se odpad sváží je 15 000 km² (1/5 Bavorska); v současné

době je kapacita 450 tis. tun; výhledově uvažují o navýšení kapacity; ceny u vstupu na bráně jsou v rozmezí 130 – 200 EUR podle druhu odpadu; v této cenové relaci se pohybují i ostatní ZEVA; v Rakousko – ZEVO Linz – kapacita 238 tis. tun, v provozu od r. 2011; ZEVO Wels – kapacita 300 tis. tun, ZEVO Zwentendorf – kapacita 500 tis. tun, v provozu od r. 2010 a další; souhlasila s V. Králem, že záměr ZEVA Vráto do 160 tis. tun je jedním z menších zařízení; kapacity jsou výrazně vyšší; k dalšímu dotazu uvedla, že investiční náklady menšího zařízení ZEVO cca do 30 – 40 kg/tun za rok se pohybují kolem 1 mld. Kč.

V rámci diskuse byly zodpovězeny i další dotazy přítomných členů:

- energetické využití odpadu stávajících skládek,
- počet zařízení ZEVO v kraji (jedno nebo více),
- optimalizace logistických nákladů,
- spalování biomasy, dřevní štěpky,
- organizační struktura zaměstnanců ZEVO Vráto.

J. Kulík – uvedl, že z dnešního jednání by mohlo vzejít doporučení HV, že zařízení ZEVO je jediným možným řešením, protože skládky řešením nejsou; jako starosta nenahlíží pouze na cenu, ale pro správné rozhodnutí je i tento aspekt důležitý; největší část z ceny dělá doprava; pokud studie toto nezahrnuje, je neúplná; obává se, že údaje nebudou známy a nebude možnost se relevantně rozhodnout; dále je potřeba řešit a na základě relevantních informací podpořit jednu ze dvou variant: 3 – 4 menší ZEVA nebo 1 centrální ZEVO; kapacita 160 tis. tun nebo navýšit např. na 300 tis. tun; v Rakousku a Bavorsku jsou ZEVA daleko větší; dle výkladu H. Pacákové se to jeví, že studii vypracoval někdo, kdo podporuje ZEVO Vráto; dle V. Krále by logistika měla být lacinější u jednoho ZEVA, než když budou 4 malé ZEVA, u kterých nebude překládání a svážení do ČB.

V. Král – souhlasil, že celkové náklady jsou důležité; je potřeba dopracovat studii, aby starostové získali nezávislý pohled, kolik bude stát Gate fee v malém a větším ZEVU, kolik bude stát přeprava a překládka, aby si mohli porovnat ceny a rozhodnout se, kam budou odpad vozit.

H. Pacáková – sdělila, že v současné době v ČR na stávajících ZEVO (Brno, Praha) je výhodnější cena za tunu než cena za skládkování; ekonomicky to bude i v budoucnu výhodnější, protože cena za skládkování se bude zvyšovat.

J. Havel – uvedl, že obce v současné době nemají vůbec žádné informace.

J. Kulík – doplnil, že otázky týkající se majetkových podílů vnesl proto, abychom jako starostové obcí měli nějakou záruku, že budeme moci ovlivňovat např. za jakých podmínek se bude zařízení provozovat; aby nedošlo k tomu, že do projektu vstoupí nějaká právnická osoba zabývající se likvidací odpadu a cena neadekvátně poroste z důvodu většího zisku.

F. Konečný – potvrdil, že tato připomínka je důležitá; každý soukromý investor podniká pochopitelně kvůli zisku; mělo by to být ošetřeno v rámci uzavíraných dohod případně stanov tak, aby obce měly jistotu, že se nebude zdražovat nad rámec nebo kvůli dosažení zisku.

F. Konečný – k dotazu J. Kulíka sdělil, že je mu znám pouze neoficiální výstup kraje k ZEVU; většina představitelů se vyjadřuje kladně, že je to jediná možnost; bude mít jednání s panem hejtmanem a požádá ho, zda by kraj mohl sdělit svůj názor příp. postup do budoucna v této záležitosti, aby i města a obce v Jihočeském kraji získaly potřebné informace.

Členové výboru se shodli, že nebude v této věci přijímáno usnesení; jedná se o seznámení s tématem a předseda HV bude informovat členy výboru o stanovisku pana hejtmana na dalším jednání. Přítomní členové vzali informace k zařízením pro energetické využití odpadů (ZEVO) na vědomí.

J. Kulík – vnesl dotaz na H. Pacákovou, do kdy budou známy přepravní náklady.

H. Pacáková – uvedla, že přepravní náklady by měla stanovit nově zadávaná studie proveditelnosti, která by měla být odevzdaná do konce září 2021; poté by členy HV informovala o výsledku.

F. Konečný – poděkoval Ing. V. Královi, Ing. H. Pacákové a Ing. Z. Klimešovi za účast na jednání a požádal H. Pacákovou o zpracování obecné prezentace POH Jihočeského kraje (základní přehled - kde, v jakém množství vznikají odpady, kde se likvidují, jaký je poměr skládkování, spalování, kompostování atd.) a předložení na příštím jednání HV dne 28. 4. 2021.

K bodu 3 programu jednání

Diskuse, různé

F. Konečný – uvedl, že na minulém jednání HV byl pověřen společně s členy výboru J. Soumarem a J. Jelínkem k jednáním s náměstkem pro školství Mgr. Pavlem Klímou a předsedkyní Výboru pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost ZJK doc. Dr. Ing. Dagmar Škodovou Parmovou ve věci výuky finanční gramotnosti; J. Jelínek se z jednání omluvil; záležitost byla předána příslušnému výboru k dalšímu projednání, čímž považuje úkol za splněný.

F. Konečný – uvedl další pověření, které vzešlo z minulého jednání HV k jednáním se zástupci Středočeského kraje, Ředitelství silnic a dálnic ČR, příp. Ministerstva dopravy o dostavbě dálnice D3 ve Středočeském kraji; kontaktoval ministra dopravy doc. Ing. Karla Havlíčka, Ph.D., MBA.; po domluvě bude v této záležitosti osloven generální ředitel ŘSD Ing. Radek Mátl; jednání je plánováno na 8. 4. 2021; o výsledku jednání bude členy výboru informovat na příštím jednání dne 28. 4. 2021.

F. Konečný – dále informoval o jednání s Ing. Hanou Šťastnou, předsedkyní Výboru pro venkov, zemědělství a životní prostředí ZJK, ředitelkou Regionální agrární komora Jihočeského kraje ve věci spolupráce v oblasti zemědělství.

F. Konečný – sdělil, že ho oslovil jako předsedu HV občan Jihočeského kraje, který má farmu na Šumavě v Knížecích Pláních a rád by vyráběl, prodával ovčí sýr, ale má problém s úřady; nutno zmínit i to, že zahájil výstavbu stavby bez povolení; nicméně požádal mě o pomoc – ve správním řízení, do kterého nemohu, ani nechci zasahovat a osobní, kdy je potřeba těmto lidem (farmářům, zemědělcům) pomáhat.

P. Mádl – ve věci jednání členů HV ohledně finanční gramotnosti požádal, aby se pro příště nejednalo samostatně, ale aby se kompetentní osoby pozvaly na jednání výboru a jednalo se společně; dnes byl přítomen Ing. V. Král a bylo to velice přínosné.

F. Konečný – upřesnil, že se jednalo o předání podnětu HV v této záležitosti, který přísluší Výboru pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost ZJK.

P. Mádl – vznesl podnět, zda by se HV mohl zabývat a příp. vyzvat orgány kraje, aby se zasadily o dostavbu Jaderné elektrárny Temelín; jedná se o důležitý aspekt hospodářského vývoje v Jihočeském kraji.

V. Valhoda – domnívá se, že kraj se tímto tématem v minulosti zabýval a přijal k tomu usnesení.

F. Konečný – potvrdil, že se jedná o legitimní podnět; je potřeba, aby členové výboru dostali relevantní informace ve dvou úrovních – zda je nějaké stanovisko kraje (pozn. zajistí tajemnice L. Šafářová ve spolupráci s ředitelem KÚ) a zároveň pozvat na jednání výboru kompetentní osobu, která by podala bližší informace.

B. Švehla – upozornil, že na webových stránkách ŘSD se termín zahájení plánované výstavby dálnice D3 ve Středočeském kraji posunul na rok 2025 a později; původně byly uvedeny roky 2020 – 2024; nikde tento posun není medializovaný; zajímá ho stanovisko k této změně; na příštím jednání výboru budeme projednávat téma dálnice D3, D4; vznesl dotaz, zda bude projednávána i dostavba 4. železničního koridoru.

F. Konečný – sdělil, že počítá i s projednáním koridoru; prozatím neučinil žádné pozvání, ale osloví generálního ředitele SŽDC Bc. Jiřího Svobodu, MBA.

I. Moravec – zmínil téma k zamyšlení, a to hospodaření s energiemi (elektřina, voda, plyn) – energetický management kraje; jestli se nemýlí, kraj má pouze jednoho energetického manažera; poukázal na

Královehradecký kraj; připraví bližší specifikaci tématu, kterou zašle předsedovi výboru k posouzení, zda se tím zabývat či nikoliv.

F. Konečný – souhlasil, že se jedná o zajímavé téma, které by se mohlo zařadit do plánu činnosti HV na druhé pololetí 2021.

K bodu 4 programu jednání

Závěr

Předseda výboru poděkoval přítomným za účast. Příští jednání výboru se bude konat ve středu dne 28. 4. 2021 od 14 hodin. Jednání bylo ukončeno v 17.00 hodin.

Zapsala: Leona Šafářová

Ověřovatel: Ing. František Konečný, Ph.D., předseda